

LA PREHISTÒRIA

PREGUNTES ENGINYOSES
RESPOSTES RÀPIDES

?

**QUAN ES VA
INVENTAR LA RODA?**

?

**QUÈ ÉS UN
TALAIOT?**

ELS SUPERTAFANERS

Direcció editorial: Jordi Induráin Pons
Coordinació de l'edició: Emili López i Tossas
Redacció: Antoni Romeu i Alemany
Traducció: Roser Ruiz Lagunas
Dibuixos: Bruno Martínez Tabares
Composició i preimpressió: Ana María Arcos Carrasquilla
Disseny de l'interior: Verbigràfia, SL
Disseny de la coberta: Ona Gràfica

Segona edició: abril 2023

© LAROUSSE EDITORIAL, S. L.
Rosa Sensat, 9-11, 3a planta
08005 Barcelona
Tel.: 93 241 35 05
Vox és marca registrada de
Larousse Editorial.
vox@vox.es - www.vox.es

Reservats tots els drets. El contingut d'aquesta obra està protegit per la Llei, que estableix penes de presó i/o multes, a més de les indemnitzacions corresponents per danys i perjudicis, per a aquells que plagin, reproduueixin, distribueixin o comuniquin públicament, en tot o en part i en qualsevol tipus de suport o a través de qualsevol mitjà, una obra literària, artística o científica sense la preceptiva autorització.

ISBN: 978-84-9974-399-8

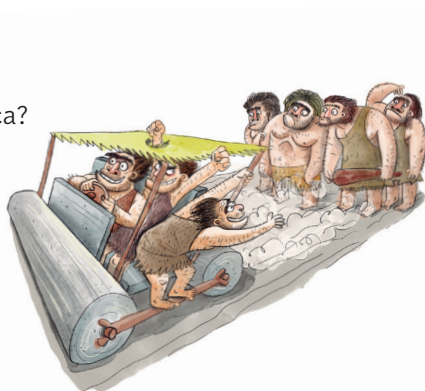

Sumari

Terra, animals i humans

1. Què és la prehistòria?
2. Per què ens interessa la prehistòria?
3. Què és un *Homo sapiens*?
4. Van existir altres espècies d'*Homo*?
5. Què és el Paleolític?
6. L'«edat de pedra» també és un període?
7. Quines són les principals dates de la prehistòria?
8. Van conviure neandertals i *sapiens*?
9. Els australopitecs eren d'Àustràlia?
10. Hi ha un australopitec famós?
11. Existeix el «bressol» de la humanitat?
12. Per què van aparèixer els *Homo sapiens*?
13. Com reconeixen els arqueòlegs un *Homo sapiens*?
14. Què és el nomadisme?
15. Per què es van estendre per tot el món?
16. Com van poder arribar a Amèrica?
17. I a Oceania?
18. Qui va ser l'«home de Pequín»?
19. Quin clima hi havia a la Terra?
20. Què és una era glacial?
21. On es refugiaven els humans?
22. Hi hagué glaciació a la península Ibèrica?
23. Encara en queden, de neus perpètuas?
24. El Sàhara ja era un desert?
25. I després es va escalfar?
26. Què eren els mamuts?
27. On vivien?

28. Se'n conserva algun?
29. Què són *megaloceros* i urs?
30. I on eren els dinosaures?
31. Hi va haver altres animals grossos?
32. Els elefants són prehistòrics?
33. Hi havia ocells i peixos prehistòrics?
34. Què és l'arqueologia?
35. Com treballen els arqueòlegs?

Vida paleolítica

36. Com es vivia al Paleolític?
37. Els clans eren com famílies?
38. Hi havia persones que manaven més que d'altres?
39. Hi havia lluites entre clans?
40. Vivien sempre en coves?
41. Què menjaven?
42. Què caçaven?
43. Què és la recol·lecció?
44. Els humans caçaven mamuts?
45. Hi ha mamuts pintats?
46. Aquests gargots són art?
47. Per què pintaven les coves?
48. Com feien les pintures?
49. On hi ha les pintures rupestres més famoses?
50. Els homes prehistòrics parlaven com nosaltres?
51. S'explicaven històries?
52. Com es vestien?
53. Portaven braçalets i collarets?
54. Com van començar a emprar el foc?
55. De què va servir?
56. Com encenien la fusta?
57. I si plovia?
58. Com es van domesticar els gossos?
59. I els gats?
60. Tenien eines?

61. Eren totes de pedra?
62. Tenien armes?
63. Els homes anaven amb garrot?
64. Si caminaven tant, tenien sabates?
65. Com s'orientaven?
66. Els nens jugaven?
67. Anaven a escola, o alguna cosa semblant?
68. Quants anys vivien?
69. Què feien quan estaven malalts?
70. Què va passar a Atapuerca?
71. Què s'ha trobat a Atapuerca?
72. S'han trobat restes a Catalunya?
73. I a la resta del món?
74. Encara hi ha pobles que viuen com al Paleolític?

Del Neolític cap a la història

75. Què és el Neolític?
76. El Neolític és una revolució?
77. Com va començar l'agricultura?
78. Què plantaven?
79. Com va començar la ramaderia?
80. Els humans van formar els ramats?
81. On va començar la ramaderia?
82. Com es van domesticar els animals?
83. Què és el «Creixent Fèrtil»?
84. Com es va propagar el Neolític?
85. Al Neolític, els humans ja no van ser peluts?
86. Per què es van fundar poblats?
87. Va augmentar la població?
88. Hi hagué activitats noves?
89. Va canviar el medi ambient?
90. L'alimentació va canviar?
91. Es va inventar el pa?
92. Guardaven les collites?
93. Per què es va inventar la ceràmica?

- 94. Quin tipus de ceràmica hi havia?
- 95. Existeix una «edat dels metalls»?
- 96. Quins avantatges tenia el ferro?
- 97. Quan es va inventar la roda?
- 98. Com eren els carros?
- 99. Ja hi havia rics i pobres?
- 100. Va aparèixer el comerç?
- 101. Hi havia religió?
- 102. Anaven a missa?
- 103. Quins déus adoraven?
- 104. Què significa «Hallstatt»?
- 105. Hi ha una cultura dels «vasos d'embut»?
- 106. Què és Tartessos?
- 107. Hi hagué una antiga civilització a Almeria?
- 108. Què és una cultura megalítica?
- 109. Què és un menhir?
- 110. Què és un dolmen?
- 111. Les aventures d'Astèrix se situen a la prehistòria?
- 112. I les dels Picapedra?
- 113. Què és un talaiot?
- 114. I una taula?
- 115. Qui habitava la península Ibèrica al final de la prehistòria?
- 116. Quins altres pobles hi havia a Europa?
- 117. Qui són els olmeques?
- 118. Què hi havia a Stonehenge?
- 119. Per què es va inventar l'escriptura?
- 120. Quan es va inventar?
- 121. Quin va ser el primer alfabet?
- 122. Qui sabia llegir i escriure?

Terra, animals i humans

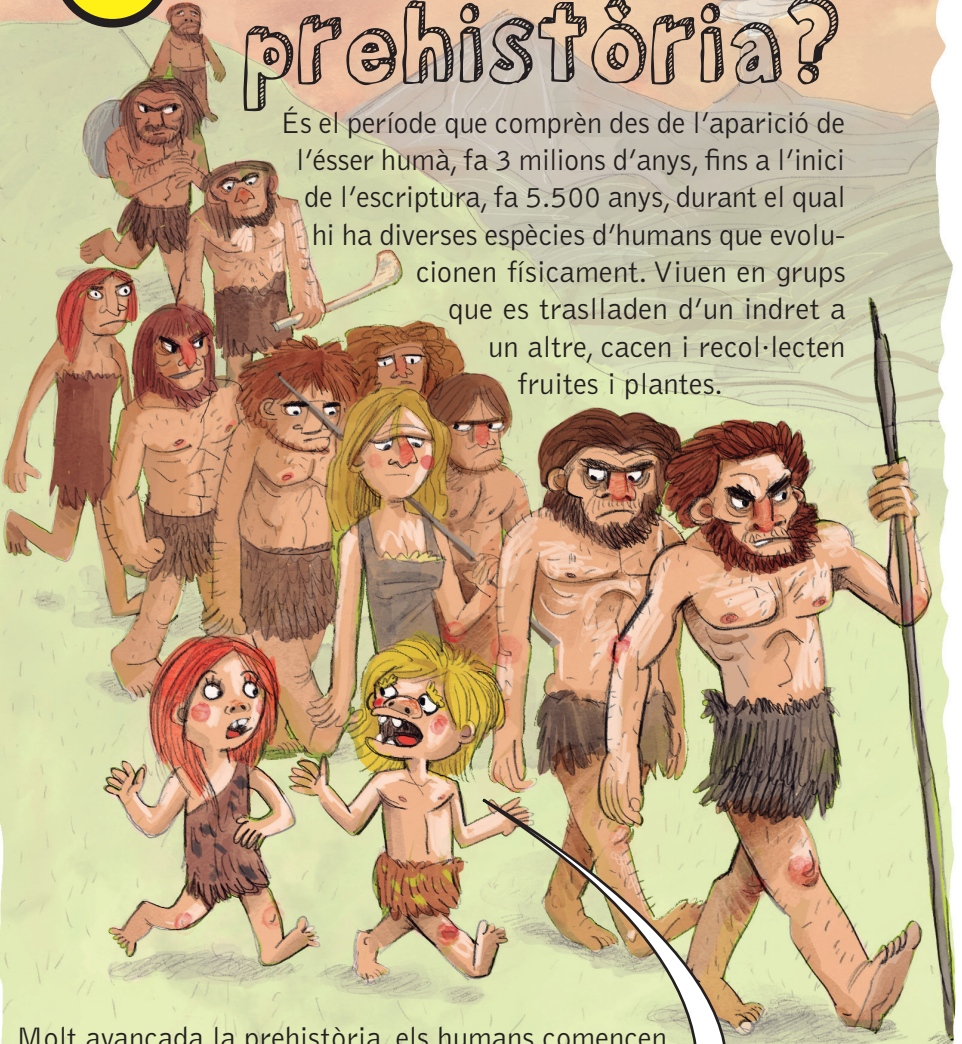

1

Què és la prehistòria?

És el període que comprèn des de l'aparició de l'ésser humà, fa 3 milions d'anys, fins a l'inici de l'escriptura, fa 5.500 anys, durant el qual hi ha diverses espècies d'humans que evolucionen físicament. Viuen en grups que es traslladen d'un indret a un altre, cacen i recol·lecten fruites i plantes.

Molt avançada la prehistòria, els humans comencen a ser agricultors i ramaders i formen comunitats estables. Amb l'aparició de l'escriptura comença la història, que arriba fins a l'actualitat.

APA, A CAMINAR UN ALTRE COP! QUAN ARRIBARÀ LA HISTÒRIA I PODREM ESTAR TRANQUILS A CASA?

2

TOTS DOS SOM
HUMANS, PERÒ
ENS SEPAREN
MILERS I MILERS
D'ANYS.

Per què ens interessa la prehistòria?

Conèixer el passat de la humanitat i la seva evolució ajuda els científics a entendre millor com som ara, ja que som fruit del nostre passat. També serveix per pensar sobre l'evolució que podem tenir en els pròxims segles o il·lennis.

3

Què és un *Homo sapiens*?

És la nostra espècie, com a éssers vius que som, al costat de la resta d'animals i plantes. Va sorgir fa 200.000 anys com a resultat de l'evolució d'altres espècies, i forma part del grup dels mamífers primats, igual que el ximpanzé.

DONCS
SÍ QUE ENS
ASSEMBLEM
UNA MICA...

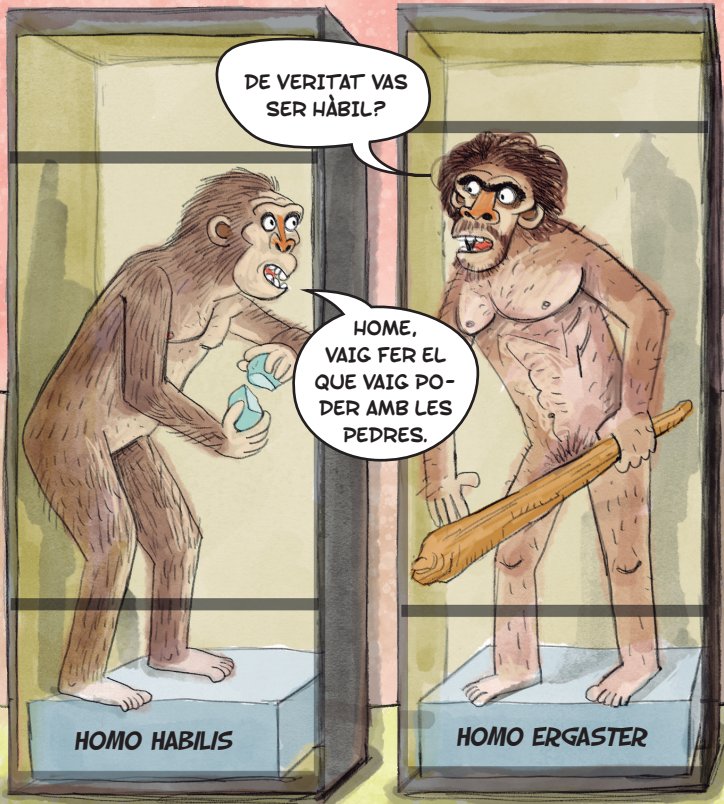

4

Van existir altres espècies d'*Homo*?

Sí que hi va haver altres espècies, que van evolucionar des de fa 3 milions d'anys fins arribar a l'*Homo sapiens* actual. *Homo sapiens* és un terme llatí, la llengua que fan servir els científics per anomenar les espècies d'animals i plantes, i significa «home savi».

Una de les primeres espècies va ser l'*Homo habilis*, que significa «home hàbil». Va viure des de fa 2,5 milions d'anys fins en fa 1,5, i va ser descobert a l'Àfrica.